

[Handelsministeren.]

dispensation må kræve, at der foreligger ganske ekstraordinære omstændigheder, som taler for at fravige de generelle bestemmelser.

I betragtning af, at loven, der har været gældende i knap et år, nu søges forlænget indtil 8 måneder, er det fundet påkrævet at udvide og nærmere præcisere de omstændigheder, hvorunder tilsynet bør kunne dispensere.

I bemærkningerne til lovforslaget har man fremdraget nogle tilfælde, hvor det forudsættes, at monopoltilsynet fremtidigt imødekommer henvendelser om dispensation fra avancestopet. Jeg tillader mig herom at henvise til de udførlige bemærkninger til den foreslåede ændring under nr. 4 i lovforslagets § 1.

Herefter vil jeg gå over til en omtale af forslaget til lov om anmeldelse af vejledende priser m. v. Dette viderefører nogle bestemmelser fra den gældende lov om vejledende priser og prisstop for tjenesteydelser.

Ved den gældende lov er der som bekendt fastsat anmeldelsespligt for vejledende videresalgspriser samt pligt til at indhente monopoltilsynets tilladelse, hvis sådanne priser ønskes forhøjet. Endvidere indeholder loven forbud mod forhøjelser af priser, takster eller honorarer for tjenesteydelser.

Denne lov bortfalder den 1. november 1968, og i det nu fremsatte lovforslag videreføres alene bestemmelserne om anmeldelse af vejledende priser, idet der dog samtidig gives tilsynet mulighed for at kunne genindføre prisstop for nærmere angivne tjenesteydelser. Lovens gyldighedsperiode er foreslået fastsat i overensstemmelse med avancestoplovens.

Indførelsen af midlertidigt prisstop for tjenesteydelser havde sin begrundelse i det forhold, at udenlandsk konkurrence på dette område kun i meget begrænset omfang eller slet ikke øver tryk på prisfastsættelsen. Over en længere periode vil det imidlertid hverken være muligt eller rimeligt at afskære denne sektor af erhvervslivet fra at få dækning for sådanne omkostningsstigninger, som avancestoploven tillader andre erhvervsdrivende at indregne i priserne. Da tjenesteydelser under alle omstændigheder er underkastet lov om avancestop, er et bortfald af prisstoppet for tjenesteydelser således ikke ensbetydende med, at virksom-

heder inden for denne sektor efter 1. november 1968 frit kan fastsætte deres priser.

Ved bortfaldet af prisstoppet for tjenesteydelser kan man dog ikke se bort fra, at der kan foreligge risiko for, at hidtil opdæmmede prisstigninger sætter ind, selv på områder, hvor indtjeningen relativt set hidtil har været god. Dette ville i givet fald kunne søges imødegået ved anvendelse af bestemmelserne i lov om indseende med priser, hvorefter prisstop dog kun kan iværksættes samtidig med en prisundersøgelse. For at sætte monopoltilsynet i stand til hurtigere og mere effektivt at gribe ind foreslås det i en overgangsperiode at give monopoltilsynet hjemmel til, hvor særlige forhold gør det påkrævet, at fastsætte, at de den 31. oktober lovligt gældende priser ikke må overskrides.

Monopoltilsynet forudsættes at ville overvåge prisudviklingen på tjenesteydelsesområdet for i givet fald at kunne genindføre prisstop på sådanne områder, hvor prisforhøjelser gør sig alment gældende, uanset at det pågældende erhverv erfaringsmæssigt har en betydelig indtjening, eller hvor der opstår begrundet formodning om, at forhøjelserne overstiger den i henhold til avancestoploven tilladte dækning af udgiftsstigninger.

For at bevare monopoltilsynets mulighed for at have nøje indseende med udviklingen i vejledende priser er anmeldelsespligten for sådanne foreslået opretholdt. En sammenligning af ændringer i vejledende priser inden for samme vareområde vil endvidere kunne tjene til at give monopoltilsynet indtryk af, om de vejledende priser ligger på et niveau, der svarer til avancestoplovens krav.

Det er samtidig fundet hensigtsmæssigt at give monopoltilsynet adgang til at dispensere fra anmeldelsespligten. Vedrørende retningslinjerne for anvendelsen af en sådan dispensationsadgang, der ikke findes i den gældende lov, tillader jeg mig at henvise til bemærkningerne til lovforslagets § 1, stk. 3.

Lovforslaget indebærer, at pligten til at indhente monopoltilsynets tilladelse til forhøjelse af vejledende priser bortfalder.

Virksomheder, der fastsætter vejledende priser, kan under den gældende lovgivning forhøje egne salgspriser i overensstemmelse